

ΡΟΜΠΕΡΤΟ ΣΑΒΙΑΝΟ

Η τράτα των παιδιών

μυθιστόρημα

Μετάφραση από τα ιταλικά

ΜΑΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

«Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου».

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 456

Ρομπέρτο Σαβιάνο, *Η τράτα των παιδιών*

Roberto Saviano, *La paranza dei bambini*

Μετάφραση: Μαρία Οικονομίδου

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια και διορθώσεις: Γιώργος Κασαπίδης

Σελιδοποίηση: Αλέξιος Δ. Μάστορης

Φιλμ-μοντάζ: Γιώργος Κεραμάς

Copyright© Roberto Saviano, 2016

All rights reserved

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2017

Πρώτη έκδοση στην ιταλική γλώσσα από τις εκδόσεις Feltrinelli,

Μιλάνο, 2016

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Μάιος 2019

Κ.Ε.Τ. Β513 Κ.Ε.Π. 308/19

ISBN 978-960-16-8086-6

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 210.52.05.600, 801.100.2665 – ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), Τ.Θ. 1213,

570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15 – ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

*Στους ένοχους νεκρούς.
Στην αθωότητά τους.*

Η ΤΡΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

ΜΑΡΑΖΑ	Νικόλας Φιορίλλο
ΜΠΡΙΑΤΟ	Φάμπιο Καπάσσο
ΤΟΥΚΑΝ	Μάσσιμο Ρέα
ΔΟΝΤΑΚΙ	Τζουζέππε Ίτσο
ΝΤΡΑΓΚΟ	Λουίτζι Στριάνο
ΛΟΛΙΠΟΠ	Βιντσέντσο Εσπόζιτο
ΠΕΣΜΕΝΟΣ	Τσίρο Σόμμα
ΟΠΩΣΕΛΕΓΑ	Βιντσέντσο Εσπόζιτο
ΝΤΡΟΟΥΝ	Αντόνιο Σταρίτα
ΜΠΙΣΚΟΤΑΚΙ	Εντουάρντο Τσιρίλλο
ΣΠΙΡΤΟ	Αγκοστίνο Ντε Ρόζα

«Όπου υπάρχουν παιδιά,
υπάρχει μια χρυσή εποχή».

ΝΟΒΑΛΙΣ

Οι πρωταγωνιστές αυτού του βιβλίου είναι φανταστικοί, όπως και οι προσωπικές ιστορίες τους· κατά συνέπεια, αν κατά την ανάγνωση του βιβλίου παρατηρηθεί οποιαδήποτε αναφορά σε πρόσωπα ή σε δημόσιους χώρους που υπάρχουν ή υπήρξαν πραγματικά, πρέπει να θεωρηθεί εντελώς τυχαία. Τα ιστορικά γεγονότα και εκείνα της επικαιρότητας που μνημονεύονται, καθώς και τα παρωνύμια που παραπέμπουν σε πρόσωπα, εταιρείες ή επιχειρήσεις, έχουν ως μοναδικό σκοπό να προσδώσουν αληθοφάνεια στην αφήγηση, χωρίς καμία συκοφαντική ή, πολύ περισσότερο, επιζήμια πρόθεση για τον κάτοχό τους.

Για το μυθιστόρημά μου ισχύει αυτό που αναγράφεται στην αρχή της ταινίας Τα χέρια πάνω απ' την πόλη: οι χαρακτήρες και τα γεγονότα που εξιστορούνται εδώ είναι φανταστικά, αληθινή αντίθετα είναι η κοινωνική και περιβαλλοντική πραγματικότητα που τα παράγει.

Ρ.Σ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Η ΤΡΑΤΑ ΒΓΑΙΝΕΙ ΑΠ' ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Το ρεζιλίκι	17
Νέος Μαχαραγιάς	23
Κακές σκέψεις	47
Ο γάμος	61
Το κινέζικο πιστόλι	77
Μπαλόνια	98
Ληστείες	104
Η μικρή τράτα	114
Το κολλητήρι	123
Ο Ηγεμόνας	149

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΔΥΝΑΤΟΙ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΜΟΙ

Το δικαστήριο	159
Ανθρώπινη ασπίδα	173
Όλα εντάξει	186
Το κρησφύγετο	199
Στην ψυχή της μάνας μου	204
Καποντιμόντε	213

ΡΟΜΠΕΡΤΟ ΣΑΒΙΑΝΟ

Το τελετουργικό	228
Ζωολογικός κήπος	239
Το κεφάλι του Τούρκου	252
Η εξάσκηση	272
Σαμπάνια	292

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΚΑΤΑΓΓΙΔΑ

Πάμε να διοικήσουμε	323
Πιάτσες	336
Θα τα κάνουμε όλα λίμπα	348
Γουόλτερ Γουάιτ	364
Το βυτιοφόρο	372
Θα είμαι καλός	394
Αδέρφια	404
Το μήνυμα	434
Κόκκινη Θάλασσα	439
Σημείωμα του συγγραφέα	453

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

τράτα βγαίνει απ' τη θάλασσα

Η τράτα βγαίνει απ' τη θάλασσα.

Όποιος γεννιέται στη θάλασσα δε γνωρίζει μία μόνο θάλασσα. Η θάλασσα τον κυριεύει, τον βρέχει, τον κατακλύζει, η θάλασσα τον διαφεντεύει. Μπορεί να μείνει μακριά της για το υπόλοιπο της ζωής του, μα παραμένει μουσκεμένος. Όποιος γεννιέται στη θάλασσα ξέρει ότι υπάρχει η θάλασσα του μόχθου, η θάλασσα των αφίξεων και των αναχωρήσεων, η θάλασσα όπου αδειάζουν οι υπόνομοι, η θάλασσα που σε απομονώνει. Υπάρχει ο οχετός, η οδός διαφυγής, η θάλασσα ως αξεπέραστο εμπόδιο. Υπάρχει η θάλασσα της νύχτας.

Τη νύχτα βγαίνουν για να ψαρέψουν. Πίσσα σκοτάδι. Βλαστήμιες κι ούτε μια προσευχή. Σιωπή. Μοναχά ο θόρυβος της μηχανής.

Δυο βάρκες απομακρύνονται, μικρές και σάπιες, κι είναι οι λάμπες τους τόσο βαριές, που μοιάζουν να βυθίζονται στο νερό. Πάνε μία αριστερά, μία δεξιά, ενώ οι λάμπες είναι μπροστά για να προσελκύουν τα ψάρια. Πυροφάνια. Εκτυφλωτικά φώτα, ηλεκτρισμός καμωμένος από αλμύρα. Βίαιο το φως που τρυπάει το νερό χωρίς χάρη καμιά και φτάνει μέχρι τον βυθό. Είναι τρομακτικό να βλέπεις τον πυθμένα

της θάλασσας, είναι σαν να βλέπεις πού καταλήγουν όλα. Αυτό είναι; Ένα τέτοιο συνονθύλευμα από πέτρες και άμμο καλύπτει όλη ετούτη την αχανή έκταση; Μόνο αυτό;

Τράτα λέγεται η βάρκα που βγαίνει σε αναζήτηση ψαριών που θα ξεγελαστούν απ' το φως. Ο καινούριος ήλιος είναι ηλεκτρικός, το φως κυριεύει το νερό, το καταλαμβάνει και τα ψάρια το αναζητούν, του έχουν εμπιστοσύνη. Έχουν εμπιστοσύνη στη ζωή, ορμάνε με το στόμα ανοιχτό, καθοδηγούμενα απ' το ένστικτο. Και στο μεταξύ, απλώνεται γοργά το δίκτυ που τα περικυκλώνει· τα βρόγια φρουρούν την περίμετρο του κοπαδιού, το τυλίγουν.

Μετά το φως ακινητοποιείται, επιτέλους τα ορθάνοιχτα στόματα μπορούν να το φτάσουν. Μέχρι που κάποια στιγμή τα ψάρια αρχίζουν να στριμώχνονται το ένα κοντά στο άλλο, κουνώντας τα πτερύγιά τους, ψάχνοντας χώρο. Κι είναι λες και το νερό γίνεται λακκούβα. Αναπηδούν όλα, απομακρύνονται και τα περισσότερα πέφτουν πάνω σε κάτι, χτυπούν πάνω σε κάτι που δεν είναι απαλό όπως η άμμος, αλλά δεν είναι και βράχος, δεν είναι σκληρό. Δε μοιάζει απροσπέλαστο, όμως δεν υπάρχει τρόπος να το προσπεράσουν. Στριφογυρίζουν πάνω κάτω, πάνω κάτω, δεξιά αριστερά και πάλι δεξιά αριστερά, αλλά όλο και λιγότερο, όλο και λιγότερο.

Και το φως σβήνει. Κάποιος ανασηκώνει τα ψάρια, η θάλασσα γι' αυτά ανεβαίνει ξαφνικά, λες και ο βυθός της υψώνεται προς τον ουρανό. Είναι απλώς τα δίκτυα που τραβιούνται πάνω. Πνιγμένα απ' τον αέρα, τα στόματα ανοίγουν σε μικρούς, απελπισμένους κύκλους και τα βράγια που καταρρέουν θυμίζουν σπασμένες φουσκάλες. Η κούρσα προς το φως έχει τελειώσει.

Το ρεζιλίκι

«ΕΜΕΝΑ ΚΟΙΤΑΖΕΣ;»

«Σιγά, χεσμένο σ' έχω».

«Και τότε γιατί κοιτάς;»

«Κοίτα, αδερφέ, με περνάς για κάποιον άλλο! Εγώ καλά καλά δε σε ξέρω».

Ο Ρενατίνο στεκόταν ανάμεσα στ' άλλα παιδιά, πήγαινε ώρα που τον κοιτάζαν επίμονα μέσα στο πλήθος των κορμιών, αλλά όταν το πήρε χαμπάρι, τον είχαν ήδη περικυκλώσει τέσσερις. Το βλέμμα είναι επικράτεια, είναι πατρίδα, το να κοιτάζεις κάποιον είναι σαν να μπαίνεις στο σπίτι του χωρίς άδεια. Το να κοιτάζεις κάποιον είναι σαν να τον κυριεύεις. Το να μην αποστρέφεις το βλέμμα είναι εκδήλωση δύναμης.

Είχαν καταλάβει το κέντρο της πλατείας. Μιας πλατεϊτσας κλεισμένης μέσα σ' ένα πέταλο από κτίρια, μ' έναν μοναδικό δρόμο πρόσβασης, ένα μοναδικό μπαρ στη γωνία κι έναν φοίνικα που είχε από μόνος του τη δύναμη να της προσδίδει μια εξωτική αύρα. Εκείνο το δέντρο που ήταν μπηγμένο σε λίγα τετραγωνικά μέτρα χώματος σ' έκανε να βλέπεις με άλλο μάτι τις προσόψεις, τα παράθυρα και τις

εξώπορτες, λες και είχε έρθει από την Πιάτσα Μπελλίνι με μια πνοή του ανέμου.

Κανένα δεν ήταν πάνω από δεκάξι χρονών. Πλησίασαν τόσο, ώστε ανέπνεε ο ένας το χνότο του άλλου. Είχαν αρχίσει πλέον να τον προκαλούν. Μύτη με μύτη, έτοιμη η κεφαλιά στο ρινικό διάφραγμα, αν δεν παρενέβαινε ο Μπριατό. Είχε παρεμβάλει το σώμα του, ένας τοίχος που οριοθετούσε ένα σύνορο. «Ακόμα να το βουλώσεις; Ακόμα μιλάς! Που να σε πάρει, ούτε καν κατεβάζεις το βλέμμα».

Ο Ρενατίνο δεν κατέβαζε το βλέμμα από ντροπή· ωστόσο, αν μπορούσε να βγει από αυτή την κατάσταση με μια κίνηση υποταγής, θα την έκανε ευχαρίστως. Θα κατέβαζε το κεφάλι, μέχρι που θα γονάτιζε. Ήταν πολλοί εναντίον ενός: οι κανόνες τιμής, όταν πρέπει να δείρεις κάποιον, δε μετράνε. «Να δείρεις» στα ναπολιτάνικα δεν αποδίδεται με το «χτυπάω». Όπως συμβαίνει στις γλώσσες του σώματος, το συγκεκριμένο ρήμα απορρέει απ' τη σημασία του. Σε δέρνει η μαμά, σε χτυπάει η αστυνομία, σε δέρνει ο πατέρας σου ή ο παππούς σου, σε χτυπάει ο δάσκαλος στο σχολείο, σε δέρνει η κοπέλα σου, αν έχεις αφήσει το βλέμμα σου για πολλή ώρα πάνω σε κάποια άλλη.

Δέρνεις με όλη σου τη δύναμη, αληθινά χολωμένος και δίχως κανόνες. Και κυρίως δέρνεις με γνώμονα μια σχετική, αμφιλεγόμενη εγγύτητα. Δέρνεις κάποιον που ξέρεις, χτυπάς έναν άγνωστο. Δέρνεις αυτόν που βρίσκεται κοντά σου χωροταξικά, πολιτιστικά ή σε επίπεδο γνωριμίας, που είναι κομμάτι της ζωής σου· χτυπάς όποιον δεν έχει καμία σχέση μ' εσένα.

«Κάνεις “like” σε όλες τις φωτογραφίες της Λετίτσια. Κάνεις σχόλια παντού, κι όταν έρχομαι στην πλατεία, με κοιτάς κι από πάνω;» τον κατηγορήσε ο Νίκολας. Κι ενώ μι-

λούσε, με τις μαύρες καρφίτσες που είχε στη θέση των ματιών, κάρφωσε τον Ρενατίνο σαν να 'ταν έντομο.

«Εγώ δε σε κοιτάζω καθόλου. Και, πάντως, αν η Λετίτσια ανεβάζει φωτογραφίες, σημαίνει ότι μπορώ να κάνω σχόλια και “like”».

«Και, κατά τη γνώμη σου, εγώ δεν πρέπει να σε δείρω;»
«Ω, μη μου τα πρήξεις, ρε Νικόλας».

Ο Νικόλας άρχισε να τον σπρώχνει και να τον τραβάει: το κορμί του Ρενατίνο σκόνταφτε στα πόδια που ήταν δίπλα του και αναπηδούσε πάνω στα σώματα που είχαν στηθεί μπροστά στον Νικόλας, όπως η μπάλα στις σπόντες του μπιλιάρδου. Ο Μπριατό τον πέταξε στον Ντραγκονμπό, που τον άρπαξε με ένα μόνο χέρι και τον εκσφενδόνισε στον Τουκάν. Αυτός προσποιήθηκε πως θα τον χτυπούσε με το κεφάλι, αλλά μετά τον έστειλε πίσω στον Νικόλας. Άλλο ήταν το σχέδιό τους.

«Ω, μα τι διάολο κάνετε! Α!!!»

Η φωνή του θύμιζε φωνή θηρίου ή, μάλλον, φοβισμένου κουταβιού. Επαναλάμβανε έναν ήχο μόνο, που έβγαινε σαν προσευχή που ικετεύει για σωτηρία: «Α!!!».

Ένας ήχος ξερός. Ένα «α» λαρυγγικό, μαϊμουδίσιο, απελπισμένο. Το να ζητάς βοήθεια είναι η υπογραφή της ανανδρίας σου, αλλά εκείνο το μεμονωμένο γράμμα, που άλλωστε είναι και το τελευταίο της λέξης «βοήθεια», έλπιζε ότι μπορούσε να εκληφθεί ως ικεσία, χωρίς την υπέρτατη ταπείνωση να πρέπει να την εκφράσει.

Κανείς απ' όσους βρίσκονταν εκεί γύρω δεν έκανε τίποτα, οι κοπέλες έφυγαν λες και επρόκειτο να αρχίσει ένα θέαμα το οποίο δεν ήθελαν και δεν μπορούσαν να παρακολουθήσουν. Οι περισσότεροι παρέμειναν, σχεδόν προσποιούμενοι ότι δε βρίσκονταν εκεί, ένα κοινό που απεναντίας ήταν

εξαιρετικά προσεκτικό μα έτοιμο να ορμιστεί, αν το ρωτούσαν, ότι δεν είχε σηκώσει κεφάλι απ' το iPhone ούτε για μια στιγμή και δεν είχε αντιληφθεί τίποτα.

Ο Νίκολας έριξε μια γρήγορη ματιά στην πλατεΐτσα και μετά με μια δυνατή σπρωξιά έριξε κάτω τον Ρενατίνο. Εκείνος προσπάθησε να σηκωθεί, αλλά μια κλοτσιά του Νίκολας καταμεσής του στέρνου τον πέταξε ξανά στο έδαφος. Οι τέσσερις πήραν θέση γύρω του σχηματίζοντας έναν σφιχτό κλοιό.

Άρχισε ο Μπριατό, πιάνοντάς του και τα δύο πόδια απ' τους αστραγάλους. Κάθε τόσο του ξέφευγε το ένα, σαν χέλι που προσπαθεί να πετάξει στον αέρα, αλλά κατάφερε πάντα να αποφεύγει την κλοτσιά στο πρόσωπο, που ο Ρενατίνο πάσχιζε απελπισμένα να του δώσει. Έπειτα του έδωσε τα πόδια με μία αλυσίδα, από εκείνες τις ελαφριές που χρησιμοποιούνται για να δένουν τα ποδήλατα σε κολόνα.

«Είναι σφιχτή!» είπε αφού έκλεισε το λουκέτο.

Ο Τουκάν τού πέρασε στα χέρια ένα ζευγάρι μεταλλικές χειροπέδες επενδυμένες με κόκκινο δέρμα –πρέπει να τις είχε βρει σε κάποιο sex shop– και του έριχνε κλοτσιές στα νεφρά για να τον κάνει να ηρεμήσει. Ο Ντραγκονμπό τού κρατούσε σταθερό το κεφάλι με φαινομενική λεπτότητα, όπως κάνουν οι νοσοκόμοι μετά τα ατυχήματα, όταν σου φοράνε το κολάρο.

Ο Νίκολας κατέβασε το παντελόνι του, του γύρισε την πλάτη και κάθισε πάνω απ' το πρόσωπο του Ρενατίνο. Με μια γρήγορη κίνηση έπιασε τα δεμένα χέρια του για να τα κρατήσει ακίνητα και άρχισε να χέζει στη μούρη του.

«Τι λες, Ντραγκό, οι κουράδες τρώνε τα σκατά;»

«Νομίζω πως ναι».

«Να τα, κατεβαίνουν... καλή όρεξη».

Ο Ρενατίνο χτυπιόταν και ούρλιαζε, αλλά όταν είδε την καφετιά μάζα να βγαίνει, σταμάτησε ξαφνικά κι έκλεισε τα πάντα. Σφράγισε τα χείλη, σούφρωσε τη μύτη, τράβηξε το πρόσωπο, το σκλήρυνε, ελπίζοντας ότι θα γινόταν μια μάζα. Ο Ντραγκό κράτησε το κεφάλι του ακίνητο και το άφησε ελεύθερο μόνο όταν το πρώτο κομμάτι έπεσε στο πρόσωπό του. Και το έκανε μόνο και μόνο για να μη λερωθεί. Το κεφάλι ξανάρχισε να κουνιέται, έμοιαζε τρελαμένο, δεξιά αριστερά, προσπαθώντας να διώξει την κουράδα που είχε κουρνιαώσει ανάμεσα στη μύτη και στο πάνω χείλος του. Ο Ρενατίνο κατάφερε να τη ρίξει και ξανάρχισε να ουρλιάζει με το απελπισμένο του: «Α!».

«Παιδιά, έρχεται και η δεύτερη... κρατήστε τον ακίνητο».

«Γαμώτο μου, Νίκολας, παράφαγες...»

Ο Ντραγκό τού κράτησε ξανά το κεφάλι, πάντα με ύφος νοσοκόμου.

«Μπάσταρδοι! Α!!! Α!!! Μπάσταρδοι!!!»

Ούρλιαζε ανίσχυρος, για να σωπάσει μόλις είδε να βγαίνει το δεύτερο κομμάτι απ' τον πρωκτό του Νίκολας. Ένα τριχωτό, σκοτεινό μάτι που με δυο σπασμούς έσπασε το φίδι του περιττώματος σε δύο διαφορετικά στρογγυλωπά κομμάτια.

«Έι, παραλίγο να με πετύχεις, Νίκο».

«Μα, Ντραγκό, δε θέλεις κι εσύ λίγη τιραμισού με σκατά;»

Το δεύτερο κομμάτι τον βρήκε στα μάτια. Ο Ρενατίνο ένιωσε τα χέρια του Ντραγκό να τον αφήνουν και μετά ξανάρχισε να κουνάει υστερικά το κεφάλι του, ώσπου του ήρθε να κάνει εμετό. Έπειτα ο Νίκολας έπιασε τη μία άκρη απ' το μπλουζάκι του Ρενατίνο και σκούπισε τον κώλο του, αλλά προσεκτικά, χωρίς βιασύνη.

Τον άφησαν εκεί.

«Ρενατί, πρέπει να ευχαριστήσεις τη μαμά μου, και ξέρεις γιατί; Γιατί με ταΐζει καλά, αν έτρωγα τα πράγματα που μαγειρεύει η σκύλα η μάνα σου, τώρα θα σ' έχεζα με ευκοίλια και θα 'κανες ντους στα σκατά».

Γέλια. Γέλια που του 'καιγαν όλο το οξυγόνο στο στόμα και τον έπνιγαν. Ίδια με το γκάρισμα του Φιτίλη απ' τον Πινόκιο. Τα πιο πρόστυχα από τα ψεύτικα γέλια. Γέλια μικρών παιδιών, χυδαία, αλαζονικά, λίγο μιμητικά, για να κολακέψουν. Έβγαλαν την αλυσίδα από τους αστραγάλους του Ρενατίνο, τον ελευθέρωσαν και από τις χειροπέδες: «Κράτησέ τες, σου τις χαρίζω».

Ο Ρενατίνο ανακάθισε, σφίγγοντας εκείνες τις χειροπέδες με τη λούτρινη επένδυση. Οι άλλοι απομακρύνθηκαν, έφυγαν απ' την πλατείτσα ξεφωνίζοντας και χιμώντας με τα μηχανάκια τους. Κινητά κολεόπτερα, επιτάχυναν χωρίς λόγο, φρέναραν για να αποφύγουν να συγκρουστούν μεταξύ τους. Εξαφανίστηκαν στη στιγμή. Ο Νίκολας μόνο κράτησε τις μαύρες καρφίτσες του καρφωμένες μέχρι τέλους πάνω στον Ρενατίνο. Η μετατόπιση του αέρα τού ανακάτευε τα ξανθά μαλλιά που, μία από αυτές τις μέρες, το είχε αποφασίσει, θα τα ξύριζε εντελώς. Έπειτα το μηχανάκι στο οποίο επέβαινε σαν επιβάτης τον πήρε μακριά από την πλατείτσα, κι έγιναν μόνο μαύρες σιλουέτες.

Νέος Μαχαραγιάς

Η ΦΟΡΤΣΕΛΛΑ είναι υλικό της Ιστορίας. Υλικό από αιωνόβια σάρκα. Ζωντανό υλικό.

Εκεί έγκειται, στις ρυτίδες των στενοσόκακων που τη σημαδεύουν σαν ανεμοδαρμένο πρόσωπο, η σημασία αυτού του ονόματος: Φορτσέλλα. Ένας πηγαιμός και μια διασταύρωση. Ένα αίνιγμα που σου δείχνει πάντα από πού να ξεκινήσεις, αλλά ποτέ πού να φτάσεις, αν φτάσεις. Ένας δρόμος σύμβολο. Θανάτου και ανάστασης. Σε υποδέχεται με την τεράστια προσωπογραφία του Σαν Τζεννάρo ζωγραφισμένη σ' έναν τοίχο, ο οποίος από την πρόσοψη ενός σπιτιού σε παρατηρεί ενώ μπαίνεις και με τα μάτια του, που όλα τα καταλαβαίνουν, σου θυμίζει ότι δεν είναι ποτέ αργά για να συνέλθεις, ότι η καταστροφή όπως και η λάβα μπορεί να σταματήσει.

Η Φορτσέλλα είναι μια ιστορία νέων εκκινήσεων. Καινούριων πόλεων πάνω σε παλιές πόλεις και καινούριων πόλεων που γίνονται παλιές. Σαματατζίδικων και γεμάτων ζωή πόλεων, καμωμένων από τόφο και ηφαιστίτες. Πέτρες που έχουν χτίσει κάθε τοίχο, έχουν χαράξει κάθε δρόμο, έχουν αλλάξει τα πάντα, ακόμα και τους ανθρώπους που ανέκαθεν

δούλευαν με αυτά τα υλικά. Ή, μάλλον, τα καλλιεργούσαν. Γιατί λέγεται ότι οι ηφαιστίτες καλλιεργούνται, λες και είναι αμπέλι για πότισμα. Πέτρες που κοντεύουν να εξαντληθούν, γιατί το να καλλιεργείς την πέτρα σημαίνει να την καταναλώνεις. Στη Φορτσέλλα μέχρι και οι πέτρες είναι ζωντανές, ακόμα κι αυτές αναπνέουν.

Τα κτίρια είναι κολλημένα πάνω σε άλλα κτίρια, τα μπαλκόνια φιλιούνται πραγματικά στη Φορτσέλλα. Και μάλιστα με πάθος. Ακόμα κι όταν απ' τη μέση περνά κάποιος δρόμος. Κι αν δεν είναι τα σκοινιά της μπουγάδας που τα κρατάνε ενωμένα, είναι οι φωνές που πιάνονται απ' το χέρι, που φωνάζουν η μια την άλλη για να της πουν ότι αυτό που περνά από κάτω δεν είναι άσφαλτος, αλλά ένα ποτάμι που το διασχίζουν αόρατες γέφυρες.

Κάθε φορά που ο Νίκολας περνούσε μπροστά απ' τη Στήλη* στη Φορτσέλλα, ένιωθε την ίδια ευθυμία. Θυμόταν τότε που, δύο μόλις χρόνια πριν –κι ας φάνταζαν αιώνες–, είχαν πάει να κλέψουν το χριστουγεννιάτικο δέντρο από την Γκαλλερία Ουμπέρτο και το είχαν φέρει κατευθείαν εκεί, με όλες τις λαμπερές μπαλίτσες του, που όμως λαμπερές δεν ήταν πια, μια και δεν υπήρχε ρεύμα για να τις τροφοδοτήσει. Έτσι τον είχε προσέξει η Λετίτσια, η οποία, βγαίνοντας απ' το σπίτι της το πρωί της προπαραμονής και στρίβοντας στη γωνία, είχε δει την κορφή του να ξεπροβάλλει, όπως σ' εκείνα τα παραμύθια που σπέρνεις το βράδυ και με την ανατολή του ηλίου, όπαλα, να που έχει φυτρώσει ένα δέντρο που φτάνει ως τον ουρανό. Εκείνη τη μέρα τον είχε φιλήσει.

Για να πάρει το δέντρο, είχε πάει νύχτα με όλη την πα-

* Στα ιταλικά «Cirro»: Πρόκειται για ένα σύνολο από πέτρες που αποτελούσαν μέρος του τείχους της πόλης, όταν η Νάπολη ήταν ελληνική αποικία, και αποκαλείται εσφαλμένα «Στήλη». (Σ.τ.Μ.)

ρέα. Είχαν βγει απ' το σπίτι μόλις οι γονείς τους έπεσαν στο κρεβάτι και, ιδρώνοντας σαν γουρούνια, το είχαν φορτωθεί και οι δέκα μαζί στους ώμους, προσπαθώντας να μην κάνουν θόρυβο και βρίζοντας χαμηλόφωνα. Μετά το έδεσαν στα μηχανάκια: ο Νίκολας και ο Μπριατό με τον Οπωσέλεγα και το Δοντάκι μπροστά και οι άλλοι πίσω, να κρατάνε τον ανασηκωμένο κορμό. Έβρεχε καταρρακτωδώς και δεν ήταν εύκολο να διασχίσουν με τα μηχανάκια τις λάσπες και τα πραγματικά ποτάμια που ξερνούσαν οι υπόνομοι. Είχαν μηχανάκια, αν και δεν ήταν σε ηλικία για να οδηγούν, αλλά, όπως έλεγαν οι ίδιοι, είχαν γεννηθεί μαθημένοι και κατάφεραν να τα μανουβράρουν καλύτερα από τα μεγαλύτερα παιδιά. Όμως δεν ήταν εύκολο πάνω σ' εκείνη την υδάτινη μεμβράνη. Είχαν σταματήσει πολλές φορές για να πάρουν ανάσα και να φτιάξουν τα σκοινιά, αλλά στο τέλος τα είχαν καταφέρει. Είχαν στήσει το δέντρο μέσα στη γειτονιά, το είχαν φέρει ανάμεσα στα σπίτια, ανάμεσα στους ανθρώπους. Εκεί όπου έπρεπε να βρίσκεται. Μετά, το απόγευμα, τα Γεράκια* της αστυνομίας είχαν έρθει να το ξαναπάρουν, αλλά πλέον λίγη σημασία είχε. Ο άθλος είχε επιτελεστεί.

Ο Νίκολας άφησε πίσω του τη Στήλη μ' ένα χαμόγελο και πάρακαρε κάτω απ' το σπίτι της Λετίτσια – ήθελε να την πάρει και να την πάει στο μαγαζί. Εκείνη όμως είχε ήδη δει τα post στο Facebook: τις φωτογραφίες του Ρενατίνο μες στα σκατά, τα tweet των φίλων που διαλαλούσαν τον εξευτελισμό του. Η Λετίτσια γνώριζε τον Ρενατίνο και ήξερε ότι έτρεχε

* Μονάδα της αστυνομίας, της οποίας το προσωπικό λειτουργεί αποκλειστικά με πολιτικά ρούχα και ανά ζεύγη σε μοτοσυκλέτες. Η χρήση των δίτροχων είναι το κλειδί για την αντιμετώπιση των εγκληματικών πράξεων ειδικά σε πόλεις όπως η Νάπολη, λόγω του πλήθους των στενοσόκακων. (Σ.τ.Μ.)

από πίσω της. Το μόνο του παράπτωμα ήταν ότι έκανε «like» σε μερικές φωτογραφίες της, αφότου εκείνη δέχτηκε το αίτημά του να γίνουν φίλοι: ένα λάθος ασυγχώρητο στα μάτια του Νίκολας.

Ο Νίκολας είχε εμφανιστεί κάτω απ' το σπίτι της, δεν είχε χτυπήσει το κουδούνι. Το θυροτηλέφωνο είναι ένα εργαλείο που το χρησιμοποιούν μόνο ο ταχυδρόμος, ο τροχονόμος, ο αστυνομικός, τα ασθενοφόρα, οι πυροσβέστες, οι ξένοι. Όταν όμως πρέπει να φωνάξεις την κοπέλα σου, τη μάνα σου, τον πατέρα σου, έναν φίλο, τη γειτόνισσα που έχει δικαίωμα να αισθάνεται μέρος της ζωής σου, ουρλιάζεις: Όλα είναι ανοιχτά, διάπλατα ανοιχτά, τα πάντα ακούγονται, κι αν δεν ακούς, είναι κακό σημάδι, κάτι συνέβη. Ο Νίκολας από κάτω ξελαρυγγιαζόταν: «Λετί! Λετίτσια!». Το παράθυρο του δωματίου της Λετίτσια δεν έβλεπε στον δρόμο, ανοιγόταν σ' ένα είδος ανήλιαγου φωταγωγού. Το παράθυρο στον δρόμο που κοίταζε ο Νίκολας φώτιζε ένα φαρδύ πλατύσκαλο, κοινόχρηστο χώρο πολλών διαμερισμάτων. Τα άτομα που περνούσαν απ' τις σκάλες του κτιρίου άκουγαν εκείνα τα καλέσματα και χτυπούσαν στις Λετίτσια, χωρίς καν να περιμένουν να ανοίξει την πόρτα. Χτυπούσαν και συνέχιζαν να ανεβαίνουν: ήταν ο κώδικας. «Σε φωνάζουν». Όταν η Λετίτσια ανοίγοντας δεν έβλεπε κανέναν, ήξερε ότι αυτός που την έψαχνε ήταν στον δρόμο. Αλλά εκείνη τη μέρα ο Νίκολας φώναζε τόσο δυνατά, ώστε εκείνη τον άκουγε απ' το δωμάτιό της. Με αποτέλεσμα να βγει στο πλατύσκαλο τσατισμένη και να τσιρίξει: «Φύγε, απλώς φύγε. Εγώ δεν πάω πουθενά».

«Έλα, κατέβα, κουνήσου».

«Όχι, δεν κατεβαίνω».

Έτσι γίνεται στην πόλη. Όλοι ξέρουν ότι τσακώνεσαι. Πρέπει να το ξέρουν. Κάθε προσβολή, κάθε φωνή, κάθε τσι-

ρίδα αντιβουίζει ανάμεσα στις πέτρες των στενών, που έχουν συνηθίσει στα καβγαδάκια των ερωτευμένων.

«Μα τι σου έκανε ο Ρενατίνο;»

Ο Νίκολας, μεταξύ δυσπιστίας και ικανοποίησης, ρωτάει: «Τα έμαθες κιόλας τα νέα;».

Κατά βάθος, του ακούσε που άκουσε ότι η κοπέλα του είχε ενημερωθεί. Τα κατορθώματα ενός πολεμιστή διαδίδονται από στόμα σε στόμα, γίνονται είδηση και μετά θρύλοι. Κοίταζε τη Λετίτσια στο παράθυρο και ήξερε ότι ο άθλος του εξακολουθούσε να αντηχεί ανάμεσα στους ραγισμένους σοβάδες, στα αλουμινένια κουφώματα, στα λούκια, στις ταράτσες κι ακόμα πιο πάνω, ανάμεσα στις κεραίες και στα δορυφορικά πιάτα. Και τη στιγμή που την κοίταζε, ακουμπισμένη όπως ήταν στο περβάζι, με τα μαλλιά της ακόμα πιο σγουρά μετά το ντους, έλαβε ένα μήνυμα από τον Αγκοστίνο. Ένα επείγον και σιβυλλικό μήνυμα.

Η κουβέντα τελείωσε εκεί. Η Λετίτσια τον είδε να ανεβαίνει ξανά στο σκούτερ και να φεύγει σπινιάροντας. Ένας μινώταυρος: μισός άντρας και μισός ρόδες. Το να οδηγείς στη Νάπολη σημαίνει να προσπερνάς παντού, δεν υπάρχει εμπόδιο, απαγορευμένη διέλευση, πεζόδρομος. Ο Νίκολας πήγαινε να βρει τους άλλους στον Νέο Μαχαραγιά, το μαγαζί στο Ποζίλλιπο. Ένα εντυπωσιακό μαγαζί με μια βερνιάντρα που βουτούσε, θαρρείς, στον κόλπο. Το μέρος θα μπορούσε να βγάζει τα έξοδά του και μόνο χάρη σ' εκείνη τη βερνιάντρα, που νοικιαζόταν για γάμους, πρώτη κοινωνία*, πάρτι. Από παιδί ακόμα, ο Νίκολας ένιωθε να τον τραβάει εκείνη η άσπρη κατασκευή που υψωνόταν καταμεσής ενός βράχου

* Στην Καθολική Εκκλησία, η πρώτη μετάληψη, το μυστήριο δηλαδή της Θείας Ευχαριστίας, που χορηγείται στην ηλικία των επτά ετών, θεωρείται παραδοσιακά μεγάλο γεγονός, το οποίο είθισται να γιορτάζεται. (Σ.τ.Μ.)

στο Ποζίλιπο. Στον Νικόλας ο Μαχαραγιάς άρεσε γιατί ήταν ξεδιάντροπος. Στεκόταν βιδωμένος πάνω στα βράχια σαν απόρθητο οχυρό, τα πάντα ήταν λευκά, τα κουφώματα, οι πόρτες, ακόμα και τα παντζούρια. Ατένιζε τη θάλασσα με τη μεγαλοπρέπεια ενός ελληνικού ναού, με τους αψεγάδιαστους κίονές του που έμοιαζαν να βγαίνουν κατευθείαν απ' το νερό και που πάνω τους στήριζαν τη βεράντα όπου ο Νικόλας φανταζόταν ότι περπατούσε το είδος του ανθρώπου που ο ίδιος ήθελε να γίνει.

Ο Νικόλας είχε μεγαλώσει περνώντας από δίπλα του, παρατηρώντας την παρατάξη των μηχανών και των αυτοκινήτων που ήταν παρκαρισμένα απ' έξω, θαυμάζοντας τις γυναίκες, τους άντρες, την κομψότητα και την επίδειξη, δίνοντας όρκο στον εαυτό του ότι θα έμπαινε εκεί μέσα με κάθε τίμημα. Ήταν η φιλοδοξία του, ένα όνειρο που είχε μεταδώσει στους φίλους του, οι οποίοι κάποια στιγμή τού κόλλησαν εκείνο το όνομα: «Μαραζά». Να μπορέσει να μπει όχι σαν σερβιτόρος ούτε ως χάρη που θα του έκανε κάποιος, σαν να του έλεγε «Κάνε μια βόλτα και μετά ξεκουμπίδια»: εκείνος και οι άλλοι ήθελαν να γίνουν πελάτες, ενδεχομένως οι πιο αξιосέβαστοι. Πόσα χρόνια θα του έπαιρνε, αναρωτιόταν ο Νικόλας, για να μπορέσει να περάσει το βράδυ και τη νύχτα του εκεί μέσα; Τι έπρεπε να κάνει για να φτάσει ως εκεί;

Ο χρόνος παραμένει χρόνος όταν μπορείς να φαντάζεσαι, να φαντάζεσαι ίσως ότι κάνοντας οικονομίες για δέκα χρόνια, ότι κερδίζοντας σ' έναν διαγωνισμό, ότι με λίγη τύχη και βάζοντας τα δυνατά σου, ίσως... Αλλά ο μισθός του πατέρα του Νικόλας ήταν ενός καθηγητή φυσικής αγωγής και η μητέρα του είχε ένα μικρό κατάστημα, ένα σιδερωτήριο. Οι δρόμοι που είχαν χαράξει οι δικοί του απαιτούσαν ανεπί-

τρεπτα πολύ χρόνο για να μπορέσει να μπει στον Μαχαραγιά. Όχι. Ο Νικόλαος έπρεπε να το κάνει αμέσως. Στα δεκαπέντε του.

Και όλα έγιναν εύκολα. Όπως είναι πάντα πιο εύκολες οι σημαντικές επιλογές, από τις οποίες δεν υπάρχει γυρισμός. Είναι το παράδοξο κάθε γενιάς: οι αναστρέψιμες επιλογές είναι οι πιο φρόνιμες, μελετημένες και ζυγισμένες. Οι μη αναστρέψιμες γίνονται με μία απόφαση της στιγμής, γεννιούνται από μια ενστικτώδη παρόρμηση, χωρίς αντίσταση. Ο Νικόλαος έκανε ό,τι και όλοι οι άλλοι της ηλικίας του: απογεύματα πάνω στο μηχανάκι μπροστά στο σχολείο, σέλφι, εμμονή με τα αθλητικά παπούτσια – για κείνον αποτελούσαν πάντα την απόδειξη ότι ήταν ένας άνθρωπος που πατούσε καλά στη γη, χωρίς εκείνα τα παπούτσια δε θα αισθανόταν καν ανθρώπινο ον. Έπειτα, μια μέρα πριν από μερικούς μήνες, στα τέλη Σεπτέμβρη, έτυχε ο Αγκοστίνο να μιλήσει με τον Κοπακαμπάνα, έναν σημαντικό άντρα από τους Στριάνο της Φορτσέλλα.

Ο Κοπακαμπάνα είχε πλησιάσει τον Αγκοστίνο γιατί ήταν συγγενής του: ο πατέρας του Αγκοστίνο ήταν αδερφοξάδερφός του, δηλαδή πρώτα ξαδέρφια.

Ο Αγκοστίνο έτρεξε στους φίλους του μόλις σχόλασε απ' το σχολείο. Έφτασε με το πρόσωπο κατακόκκινο, λίγο πολύ το ίδιο ζωηρό κόκκινο με τα μαλλιά του. Από μακριά έμοιαζε λες και ο λαιμός του είχε πάρει φωτιά, δεν τον φώναζαν τυχαία «Σπίρτο». Τους εξιστόρησε λαχανιασμένος τα πάντα, λέξη προς λέξη. Δε θα ξεχνούσαν ποτέ εκείνη τη στιγμή.

«Μα καταλάβετε ποιος είναι;»

Στην πραγματικότητα, τον είχαν μόνο ακουστά.

«Ο Κο-πα-κα-μπά-να!» είχε προφέρει συλλαβιστά το όνομα. «Ο αρχηγός περιοχής της φαμίλιας Στριάνο. Λέει ότι

θέλει να του δώσουμε ένα χεράκι, έχει ανάγκη από παιδιά. Και πληρώνει καλά».

Κανέννας δεν είχε ενθουσιαστεί ιδιαίτερα. Ούτε ο Νικόλας ούτε οι άλλοι της παρέας αναγνώριζαν στον εγκληματία τον ήρωα, όπως συνέβαινε με τα αλητάκια μιας άλλης εποχής. Δεκάρα δεν έδιναν για το πώς έβγαιναν τα λεφτά, το σημαντικό ήταν να τα βγάζεις και να τα επιδεικνύεις, το σημαντικό ήταν να έχεις αυτοκίνητα, ρούχα, ρολόγια, να σε θέλουν οι γυναίκες και να σε φθονούν οι άντρες.

Μόνο ο Αγκοστίνο ήξερε περισσότερα για την ιστορία του Κοπακαμπάνα, όνομα που όφειλε στο ξενοδοχείο που είχε αγοράσει στις ακτές του Νέου Κόσμου. Με Βραζιλιάνα γυναίκα, Βραζιλιάνους απογόνους, βραζιλιάνικα ναρκωτικά. Αυτό που τον έκανε σπουδαίο ήταν η εντύπωση και η πεποίθηση πως μπορούσε να φιλοξενήσει οποιονδήποτε στο ξενοδοχείο του: από τον Μαραντόνα ως τον Τζορτζ Κλούνεϋ, από τη Lady Gaga ως τον Drake, και πόσταρε φωτογραφίες μαζί τους στο Facebook. Μπορούσε να εκμεταλλευτεί την ομορφιά των δικών του πραγμάτων για να φέρει εκεί τον καθένα. Αυτό τον είχε καταστήσει τον πιο ορατό από τα μέλη μιας φαμίλιας που αντιμετώπιζε μεγάλες δυσκολίες, όπως οι Στριάνο. Ο Κοπακαμπάνα δε χρειαζόταν καν να τους δει καταπρόσωπο για να αποφασίσει ότι μπορούσαν να δουλέψουν γι' αυτόν. Εδώ και σχεδόν τρία χρόνια, μετά τη σύλληψη του δον Φελιτσάνο Στριάνο του Ευγενή, είχε μείνει ο μόνος αρχηγός στη Φορτσέλλα.

Από τη δίκη εναντίον των Στριάνο την είχε βγάλει καθαρή. Οι περισσότερες κατηγορίες που είχαν αποδοθεί στην οργάνωση αφορούσαν εγκλήματα που είχαν διαπραχθεί όσο εκείνος βρισκόταν στη Βραζιλία, κι έτσι κατάφερε να γλιτώσει το αδίκημα της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση.

νωση, το πιο επικίνδυνο για κείνον και για τύπους όπως εκείνος. Ήταν η δίκη πρώτου βαθμού. Η εισαγγελία θα ασκούσε έφεση. Οπότε, ο Κοπακαμπάνα ήταν στριμωγμένος άσχημα, έπρεπε να ξεκινήσει απ' την αρχή, να βρει καινούρια παιδιά στα οποία να αναθέσει μέρος από τις μπίζνες και να δείξει ότι είχε αντέξει το χτύπημα. Τα δικά του παιδιά, η δική του τράτα, οι Καπελλόνι*, ήταν καλοί αλλά απρόβλεπτοι. Έτσι γίνεται όταν φτάνεις πολύ γρήγορα ψηλά ή, τουλάχιστον, όταν πιστεύεις ότι έχεις φτάσει. Ο Γουάιτ, ο αρχηγός τους, τους κρατούσε υπό έλεγχο, αλλά σνίφαρε διαρκώς. Η τράτα των Καπελλόνι ήξερε μόνο να πυροβολεί, κι όχι ν' ανοίξει μια πιάτσα. Για κείνη την καινούρια αρχή χρειαζόταν πιο εύπλαστο υλικό. Αλλά ποιους; Και πόσα χρήματα θα του ζητούσαν; Πόσα χρήματα έπρεπε να έχει στη διάθεσή του; Οι μπίζνες και τα προσωπικά σου λεφτά δεν κοιτάζονται καταπρόσωπο: άλλο είναι τα λεφτά προς επένδυση κι άλλο τα λεφτά στην τσέπη. Αν ο Κοπακαμπάνα πουλούσε μόνο ένα κομμάτι του ξενοδοχείου που είχε στη Νότια Αμερική, θα μπορούσε να δίνει μισθό σε πενήντα άντρες, αλλά ήταν δικά του λεφτά. Για να επενδύσει στη δουλειά, χρειαζόνταν τα χρήματα των φατριών, κι αυτά δεν υπήρχαν. Η Φορτσέλλα βρισκόταν στο στόχαστρο, εισαγγελίες, τηλεοπτικά σαλόνια, ακόμα και η πολιτική ασχολούνταν με τη γειτονιά. Κακό σημάδι. Ο Κοπακαμπάνα έπρεπε να ανασυγκροτήσει τα πάντα: δεν υπήρχε πια κανείς να συνεχίσει τις μπίζνες στη Φορτσέλλα. Η οργάνωση είχε τινάχτει στον αέρα.

Τότε είχε πάει στον Αγκοστίνο: του είχε χώσει μια πλάκα χασίς κάτω απ' τη μύτη, έτσι, στα καλά καθούμενα. Ο Αγκο-

* Μαλλιάδες. (Σ.τ.Ε.)

στίνο ήταν έξω απ' το σχολείο και ο Κοπακαμπάνα τον είχε ρωτήσει: «Ένα τέτοιο τουβλάκι, πόσο χρόνο θες για να το σπρώξεις;». Να σπρώξεις το χασίσι, αυτό ήταν το πρώτο στάδιο για να γίνεις βαποράκι, αν και για να κερδίσεις αυτό τον τίτλο, ο δρόμος ήταν μακρύς: για να σπρώξεις το χασίσι, έπρεπε να το πουλήσεις στους φίλους, στους συγγενείς, σε όποιον ήξερες. Το περιθώριο κέρδους ήταν πολύ μικρό, αλλά ουσιαστικά δεν υπήρχε ρίσκο.

Ο Αγκοστίνο είχε πετάξει: «Ε, κάνα μήνα».

«Κάνα μήνα; Αυτό σε μια εβδομάδα θα σου τελειώσει».

Ο Αγκοστίνο είχε μόλις μπει στην κατάλληλη ηλικία για να οδηγεί μηχανάκι, κι αυτό ενδιέφερε τον Κοπακαμπάνα. «Φέρε μου όλους σου τους φίλους που θέλουν να δουλέψουν λιγάκι. Όλους σου τους φίλους απ' τη Φορτσέλλα, αυτούς που βλέπω να τη στήνουν μπροστά απ' το μαγαζί στο Ποζίλλιπο. Καιρός πια να σταματήσετε να τα ξύνετε όλη μέρα... σωστά;»

Έτσι άρχισαν όλα. Ο Κοπακαμπάνα τούς έδινε ραντεβού σ' ένα κτίριο στην είσοδο της Φορτσέλλα, αλλά δεν εμφανιζόταν ποτέ. Στη θέση του ερχόταν πάντα ένας ετοιμόλογος αλλά μάλλον αργόστροφος άντρας, που τον φώναζαν Αλβάρρο γιατί έμοιαζε με τον Αλβάρρο Βιτάλι*. Ήταν καμιά πενηνταριά χρονών, αλλά έδειχνε πολύ παραπάνω. Σχεδόν αναλφάβητος, είχε κάνει περισσότερα χρόνια στη στενή παρά στους δρόμους: φυλακή στα πολύ νιάτα του, την εποχή του Κούτολο** και της Νέας Οικογένειας, φυλακή στα χρόνια της

* Ιταλός ηθοποιός, τον οποίο ανακάλυψε ο Φεντερίκο Φελλίνι. Τη δεκαετία του 1970 αναδείχτηκε σε έναν από τους πιο χαρισματικούς ηθοποιούς στο είδος της σεξοκωμωδίας. (Σ.τ.Μ.)

** Raffaele Cutolo (1941-): Ιδρυτής και αρχηγός της Νέας Οργανωμένης Καμόρα. (Σ.τ.Ε.)

βεντέτας ανάμεσα στα καρτέλ της Σανιτά και της Φορτσέλλα, ανάμεσα δηλαδή στους Μοτσερίνο και στους Στριάνο. Είχε κρύψει τα όπλα, ήταν καθρεφτάκια*. Ζούσε μαζί με τη μητέρα του σ' ένα χαμόσπιτο, δεν είχε κάνει ποτέ καριέρα, τον πλήρωναν ψίχουλα και του έκαναν δώρο καμιά Σλάββα πουτάνα που, για να τη συναντήσει, ανάγκαζε τη μάνα του να πηγαίνει στο σπίτι των γειτόνων. Αλλά ο Κοπακαμπάνα τον εμπιστευόταν. Έκανε καλά τα θελήματα: τον σνόδευε στο αυτοκίνητο, πάσαρε τις πλάκες με το χασίσι στον Αγκοστίνο και στα άλλα παιδιά για λογαριασμό του.

Ο Αλβάρο τούς είχε δείξει πού έπρεπε να στέκονται. Το διαμέρισμα όπου φύλαγαν το χασίσι ήταν στον τελευταίο όροφο. Αυτοί έπρεπε να πουλάνε κάτω, στην εσωτερική αυλή. Δεν ήταν όπως στη Σκάμπια που υπήρχαν κιγκλιδώματα και φράχτες, τίποτα απ' όλα αυτά. Ο Κοπακαμπάνα ήθελε μια πιο ελεύθερη πώληση, λιγότερο θωρακισμένη.

Η δουλειά τους ήταν απλή. Έφταναν στο σημείο λίγο προτού αρχίσει το πηγαινέλα, για να κόψουν οι ίδιοι με το μαχαίρι τα διάφορα κομμάτια χασίς. Ο Αλβάρο πήγαινε μαζί τους για να τα φτιάχνει σε καπιτσέδες και παντόφλες. Κομμάτια των δέκα, των δεκαπέντε, των πενήντα. Έπειτα τύλιγαν το χασίσι στο συνηθισμένο αλουμινοχαρτο και το φύλαγαν έτοιμο· τη φούντα αντίθετα την έβαζαν σε σακουλάκια. Οι πελάτες έμπαιναν στην εσωτερική αυλή του κτιρίου με το μηχανάκι ή πεζοί, πλήρωναν κι έφευγαν. Ο μηχανισμός ήταν ασφαλής, γιατί η γειτονιά μπορούσε να βασιζέται στους τσιλιαδόρους που πλήρωνε ο Κοπακαμπάνα και σε αρκετά άτομα που τριγυρούσαν στους δρόμους και τους

* Στην εγκληματική αργκό «καθρεφτάκιας» (στα ιταλικά *specchiattista*) είναι αυτός που υποδεικνύει, ύστερα από παρακολούθηση, στον επίδοξο εκτελεστή τις κινήσεις του θύματος. (Σ.τ.Μ.)

υποδείκνυαν αστυνομικούς, καραμπινιέρους και μέλη της Οικονομικής Αστυνομίας με πολιτικά ή μη.

Το έκαναν μετά το σχολείο, αλλά μερικές φορές δεν πήγαιναν καθόλου στο σχολείο, μια και πληρώνονταν με το κομμάτι. Εκείνα τα πενήντα, εκατό ευρώ την εβδομάδα έκαναν τη διαφορά. Και είχαν έναν και μοναδικό προορισμό: το Foot Locker. Έκαναν κανονική επίθεση σ' εκείνο το μαγαζί. Έμπαιναν σε σχηματισμό χελώνας, λες και ήθελαν να το ισοπεδώσουν, και μετά, μόλις διάβαιναν το κατώφλι, σκορπίζονταν. Τα μπλουζάκια τα κατέβαζαν δέκα δέκα, δεκαπέντε τη φορά. Ο Τουκάν φορούσε το ένα πάνω απ' το άλλο. Just Do It. Adidas. Nike. Τα σύμβολα εξαφανίζονταν και αντικαθίσταντο σε κλάσματα του δευτερολέπτου. Ο Νίκολας είχε αγοράσει τρία ζευγάρια Air Jordan μονοκοπανιά. Μποτάκια, άσπρα, μαύρα, κόκκινα, φτάνει να υπήρχε ο Μάικλ που πήγαινε να καρφώσει με το ένα χέρι. Και ο Μπριατό την είχε πέσει στα παπούτσια μπάσκετ, αυτός τα ήθελε πράσινα, με φωσφοριζέ σόλα, αλλά όταν τα πήρε στα χέρια του, τον στάματησε ο Λόλλιποπ μ' ένα: «Πράσινα; Μα τι, είσαι λούγκρα;» και ο Μπριατό τα άφησε και το έριξε στα μπουφάν μπέιζμπολ. Yankees και Red Sox. Πέντε ανά ομάδα.

Κι έτσι, σιγά σιγά, όλα τα παιδιά που την έστηναν μπροστά στον Νέο Μαχαραγιά άρχισαν να σπρώχνουν χασίσι. Το Δοντάκι είχε προσπαθήσει να μείνει απ' έξω –πράγμα που κράτησε κάνα δυο μήνες– και μετά βάλθηκε να πουλάει λίγο χασίσι στο εργοτάξιο όπου δούλευε. Ο Λόλλιποπ το έσπρωχνε στο γυμναστήριο. Και ο Μπριατό είχε αρχίσει να δουλεύει για τον Κοπακαμπάνα, θα έκανε οτιδήποτε του ζητούσε ο Νίκολας. Η αγορά δεν ήταν τεράστια, όπως τις δεκαετίες του Ογδόντα και του Ενενήντα: το Σεκοντιλιάνο είχε απορροφήσει τα πάντα, έπειτα η αγορά είχε απομακρυνθεί

από τη Νάπολη στο Μελίτο. Τώρα όμως μετακινούνταν προς το ιστορικό κέντρο.

Ο Αλβάρο τούς φώναζε κάθε εβδομάδα και τους πλήρωνε: όσο περισσότερο πουλούσε κανείς, τόσο πιο πολλά λεφτά έπαιρνε. Κατάφεραν πάντα να βγάλουν κάτι παραπάνω με μερικές λοβιτούρες έξω απ' την πιάτσα διακίνησης, σπάζοντας κανέναν καπιτσέ ή εξαπατώντας έναν πλούσιο ή ιδιαίτερα ανόητο φίλο. Αλλά όχι στη Φορτσέλλα. Εκεί η τιμή και η ποσότητα ήταν καθορισμένα. Ο Νίκολας έκανε λίγες βάρδιες, γιατί πουλούσε στα πάρτι και στους μαθητές του πατέρα του, αλλά είχε αρχίσει πραγματικά να κερδίζει πολλά με τη δουλειά στο σχολείο του, το Καλλιτεχνικό Λύκειο. Είχε βαλθεί να δίνει χασίσι σε όλους. Στις αίθουσες απουσία των καθηγητών, στο γυμναστήριο, στους διαδρόμους, στις σκάλες, στις τουαλέτες. Παντού. Και οι τιμές αυξάνονταν όσο αυξάνονταν και τα νυχτέρια στο σχολείο. Μόνο που σε αυτόν τύχαιναν και οι πολιτικές συζητήσεις. Μια φορά είχε πιαστεί στα χέρια με κάποιον, γιατί στη διάρκεια μιας συνέντευξης είχε πει: «Για μένα, σοβαρός ήταν ο Μουσσολίνι, όμως όσοι κερδίζουν τον σεβασμό των άλλων είναι σοβαροί. Ακόμα και ο Τσε Γκεβέρα μ' αρέσει».

«Εσύ τον Τσε Γκεβέρα να μην τον πιάνεις στο στόμα σου» είχε βγει μπροστά ένας με μακριά μαλλιά και ανοιχτό πουκάμισο. Είχαν τσακωθεί, είχαν πέσει σπρωξιές, αλλά ο Νίκολας δεκάρα δεν έδινε για κείνο τον φλώρο απ' τη βία ντέι Μίλλε, δεν ήταν καν απ' το ίδιο σχολείο. Τι καταλάβαινε από σεβασμό και σοβαρότητα. Αν είσαι απ' τη βία ντέι Μίλλε, τον σεβασμό τον έχεις από γεννησιμιού σου. Αν είσαι απ' την κάτω Νάπολη, τον σεβασμό πρέπει να τον κερδίσεις. Ο σύντροφος μιλούσε για ηθικές κατηγορίες, αλλά για τον Νίκολας, που του Μουσσολίνι ίσα που είχε δει μερικές φωτο-

γραφίες και κάνα δυο βίντεο στην τηλεόραση, δεν υπήρχαν τέτοια πράγματα και του είχε δώσει μια κεφαλιά στη μύτη, σαν να του έλεγε: Έτσι θα σου δείξω εγώ, παλιοκαριόλη, ότι η ιστορία δεν υπάρχει. Δίκαιοι και άδικοι, καλοί και κακοί. Όλοι ίδιοι. Στον τοίχο του Facebook, ο Νίκολας τους είχε παραταγμένους στη σειρά: τον Ντούτσε που φωνάζει από ένα παράθυρο, τον βασιλιά των Γαλατών που υποκλίνεται στον Καίσαρα, τον Μοχάμμαντ Άλι που ουρλιάζει στον αντίπαλό του που είναι πεσμένος καταγής. Δυνατοί και αδύναμοι. Να η πραγματική διάκριση. Και ο Νίκολας ήξερε με ποια πλευρά να είναι.

Εκεί, σ' εκείνη την πολύ ιδιωτική του πιάτσα διακίνησης, είχε γνωρίσει τον Πεσμένο. Ενώ έπαιζαν minecraft, να σου εκείνο το αγόρι που ήξερε τη μαγική λέξη:

«Ω, μα σ' έχω δει μπροστά στον Νέο Μαχαραγιά!».

«Ναι, κι εσύ τι ξέρεις;» είχε απαντήσει ο Νίκολας.

«Κι εγώ φτιάχνομαι εκεί» και μετά είχε προσθέσει: «Άκου εδώ, άκου αυτή τη μουσική». Και είχε αρχίσει ο Νίκολας, που μέχρι εκείνη τη στιγμή άκουγε μόνο ιταλική ποπ, να ακούει αμερικάνικο χιπ χοπ, το πιο σκληρό, το κακό, εκείνο που από το ακατάληπτο ξερατό λέξεων κάθε τόσο ξεπεταγόταν ένα «fuck» που έβαζε τα πάντα στη θέση τους.

Στον Νίκολας αυτός ο τύπος άρεσε πάρα πολύ, ήταν θρασύς μα του φερόταν με σεβασμό. Έτσι, όταν μετά τη δουλειά του ο Πεσμένος είχε αρχίσει να σπρώχνει κι αυτός χασίσι στο σχολείο του, παρότι δεν ήταν απ' τη Φορτσέλλα, πού και πού τον έβαζαν να δουλεύει στο κτίριο.

Ήταν αναπόφευκτο ότι αργά ή γρήγορα θα τους τσάκωναν. Προς τα Χριστούγεννα έγινε μια «σκούπα». Ήταν στη βάρδια του Αγχοστίνο. Ο Νίκολας κατέφτανε εκείνη τη στιγμή